

Honorar el passat

Segona jornada presencial d'una Fira Mediterrània atípica i resistent

Electrogralla | Fira Mediterrània

Potser una manera de començar a vèncer aquest futur tan negre és honorar un passat que sovint hem menystingut? D'això van tres de les propostes presentades a la segona jornada de la Fira Mediterrània. Gralles a la discoteca, iaies asturians d'avantguarda i un vell violinista de l'Alcàrria reviscolant.

Al matí, a la Taverna de la Fira, fa solet però fa fredot. Després d'algunes edicions a temperatura tropical, Manresa torna a ser Manrússia i el sallentí **Roger Andorrà**, ben mudat amb espardenyas de beta, trajo i ulleres de sol, s'escalfa els dits i puja a l'escenari de la Taverna per presentar **Electrogralla**, projecte que instal·la la gralla al bell mig de la música ballable, electrònica i discotequera, i que s'ha anat polint i mutant. Fa dos anys començava a caminar en aquest mateix espai, a la final del Concurs Sons de la Mediterrània. Ara llueix imponent. Pel camí, hi ha hagut un treball intens amb el saxofonista **Llibert Fortuny**, una destil·lació de la feina amb l'ordinador i els pedals i una concentració dels elements escènics en un fons de llums elèctrics molt eficaç. Sonen la "Malaguenya de Barxeta", amb la col·laboració ?enllaunada' del cantaor **Miquel Gil**; la sardana "Girona m'enamora", el tirabol berguedà "El patumaire"; el tel·lúric "Virolai" i, per acabar, un desenvolupament sorprenent del "Toc de castells". Un repertori pensat i impactant que aviat es publicarà al disc *Empelt* (Segell Microscopi, 2020); melodies grandioses que molts, sovint, han menyspreat com a crostes folklòriques, però que són el nostre patrimoni. En altres latituds s'ha entès molt millor, i aquí, per sort, molts joves músics estan trobant la manera de fer-ho veure.

A la tarda, a la sala gran del Kursaal, el cantant **Rodrigo Cuevas** va trobar-se per primer cop en un escenari amb **Raül Fernández 'Refree'**, després que aquest li hagués fet de productor del

disc *Manual de cortejo* (Aris Musica, 2019). Per bé o per mal, **Cuevas** està de moda. Ara mateix és tendència. Però els *folkis* també l'estimen perquè conserva els peus a terra i sap d'on ve. L'estiu passat, ell i **Refree** van viatjar per poblets asturians, com havia fet seixanta anys enrere **Alan Lomax**, gravant tonades de les iaies, un material fugisser i minusvalorat vinculat a oficis i formes de vida orgàniques i col·lectives que la modernitat de plàstic ha anat deixant enrere. Amb el gust de **Refree** a l'hora d'arranjar i de trobar acompanyaments mínims i efectius, **Rodrigo Cuevas** va fer que els canturrejos amb què s'acompanyava la feina del lli, de l'extracció de mel o de fer cistell esdevinguessin material artístic de primera categoria, envoltades en textures suggerents i una electrònica seca i marcada.

Ja a darrera hora, al recollit espai de la Plana de l'Om i abans que arribessin les onze i el punt final obligat dels concerts, **Los Hermanos Cubero** s'afanyaven per presentar el seu proper disc, *Proyecto Toribio* (El Segell del Primavera, 2020). **Roberto Cubero** (mandolina) i **Enrique Cubero** (guitarra) es van reforçar per a l'ocasió amb la violinista **Ana San Miguel**, que va ajudar-los a invocar la personalitat i l'obra del violonista **Toribio del Olmo**, del poble d'Algora, un d'aquells músics de tradició oral que a mitjan segle passat feien ballar pobles i masos, abans que la tele, l'emigració i altres factors se'ls enduguessin com fulles a la tardor.

Però ja ho sabem, **Los Hermanos Cubero** són romàntics sense remei i el seu objectiu actual és il·lustrar jotes, polques, xotis i pasdobles d'aquell senyor de l'Alcàrria que, rescatats i ben tocats i acaronats, sonen entranyables. En treballs anteriors el duo ha fet cançons majúscules, però el nou disc és instrumental. Això sí, a la Fira van interpretar tres peces de lluita i optimisme, d'aquelles que la nova realitat ha resignificat: "Por ganarme la vida", "Levántate" i "Jota de los besos". Clàssics.

Estrenes de cara al 2021

En l'àmbit professional, durant la jornada es van presentar també alguns projectes que tindran lloc, si tot va bé, a la Fira Mediterrània del 2021. Un és *Ulls Clucs*, coproducció amb L'Auditori de Barcelona amb la direcció musical d'**Arnau Obiols** i la participació entre altres de **Julianne Heinemann**, **Pep Pascual**, **Carles Belda** i **Alba Careta**. Es basarà en cançons de tradició oral poc conegudes i servirà per començar a commemorar el centenari de l'Obra del Cançoner Popular, que va arrencar el 1922. I una altra novetat significativa de les que es van presentar és l'**Omac** (Orquestra Música d'Arrel de Catalunya) que reunirà 35 músics, amb **Anna Ferrer** com a veu solista, i treballarà en cinc eixos: joventut, qualitat, paritat, obertura i identitat. La intenció de la nova orquestra és presentar una producció cada dos anys. La primera, per estrenar a la propera Fira, s'ha encarregat al saxofonista i compositor olotí **Dani López**.